

СВОБОДА

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 7. JERSEY CITY AND NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 11, 1997. CENTS 75 CENTIM. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК СУБОТА, 11-ГО СІЧНЯ 1997 Р. Ч. 7. РІК CIV.

Пам'ятаймо про Україну!

Харківщина і Донецщина по-різному вирішують мовне питання

Київ. — Керівництво Харківської області проголосувало за те, щоб від початку цього року надати російській мові рівний статус з українською, повідомив 8-го січня, «ОМРІ Делі Дайджест», поклинаючись на агентство ІТАР-ТАСС.

В той же час адміністрація Донецької області, переважно російськомовне населення, зайняла про-

тижежне становище, поставивши, що офіційною мовою державних і ділових установ області має бути тільки українська мова. Згідно з Конституцією, лише українська мова має статус державної, однак регіони можуть надавати офіційного статусу іншим мовам, якщо це не суперечить чималі національні меншини, які говорять тими мовами.

НБУ просить збільшити кошторис видатків

Київ (УНІАР). — Національний Банк України (НБУ) звернувся до Верховної Ради за проханням збільшити кошторис видатків у 1996 році на 65 млн. гривень за рахунок власно отриманих банком доходів.

У листі на адресу голови Верховної Ради України головною Віктор Ющенко пише, що ця сума є мінімальною і вкрай необхідною для покриття видатків, пов'язаних із щорічно купівлею валютної міжбанковою валютному ринку для стабілізації гривні та купівлею державних металів для державної валютної резерви, а також для фінансування будівництва об'єктів Малинської фабрики банк-

нотного паперу, монетного двору і перебування державної скарбниці. В. Ющенко просить внести зміни до пункту 1 постанови Верховної Ради України з 12-го липня 1996 року про кошторис Рад. Оскарів Верховна Рада має розглянути багато першочергових заходів, і розгляд питання про утворення кошторису може бути відкладеном. В. Ющенко просить дати попередній дозвіл на збільшення витратної частини кошторису НБУ за 1996 рік.

Прохання В. Ющенка підтримала Комісія Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності, очолювана Віктором Суслеником.

Американські лікарі відвідали Україну

Київ (УНІАР). — В Україні з чотирнадцяти робочою візитом перебувала делегація Управління медичної науки сукупотних військ ЗС, очолювана директором Інституту військових медичних досліджень Військово-медичного інституту ЗСА полковником Ернестом Текауджі.

Американські військові лікарі зустрілися з начальником Головного військово-медичного управління Генерального штабу Збройних Сил України генерал-майором Володимиром Білим та іншими керівниками Української Військової Медичної Академії. Відвідали гості також шпиталь для військово-службовців, де ознайомилися з умовами праці

українських колег. Українсько-американський симпозиум з проблем військової медичної науки відбувся 9-го січня на базі Української науково-дослідного інституту з проблем військової медицини.

Учасники симпозиуму розглянули особливості медичного забезпечення військових частин на радіально-забурених територіях. Обговорено також медичний аспект деградації ракетно-ядерної зброї та, у перспективі, проекти розвитку прикладної медицини в авіаційній та космічній галузі. Темою обговорення було і питання співпраці між українськими та американськими військовими медиками.

Українські лікарні дякують за гуманітарну допомогу зі ЗСА

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Івано-Франківська державна обласна дитяча клінічна лікарня переслала на адресу «Свободи» теплі привітання та подяку Українсько-Американським Ветеранам зі ЗСА за гуманітарну допомогу, яку вони надіслали до лікарні.

Головний лікар Р. Котурбач пише у листі: «Або людина падає, або помагає спасти життя, а рівно і здоров'я іноше — це найбільш цінний вичино людини у її земному житті. Саме за такі вчинки Бог додає віку і

продовжує життя щирим і добрим людям. Ми — ті, про яких оповідає з давніх-давен сьогодні нескорений і волеюлюбний український народ... Там нехай Бог додає Вам за вашу щирість і милосердя це багато щасливих років, довгого віку і рясно благословить вас...»

Рівночасно прислано до «Свободи» також газету медичної громадськості Івано-Франківщини, п. з. «Колета» та на першій сторінці поміщено інформаційну статтю Галини Костяниної, яка описує прихід до дитячої лікарні гуманітарної допомоги від Українсько-Американських Ветеранів зі ЗСА з листом від Юліана Гельбіга і поясненнями їхньої праці. У статті стверджено, що у серпні прийшли аж три контейнери, вантаж яких розділено по всіх відділах дитячої лікарні, а частину ще передано в дитячий відділ Рोजитавської лікарні, до пологового будинку і до новоствореного очного відділу.

ПОМІЧ ХВОРИМ ДІВЧАТКАМ ПРИНЕСЛА УСПІХИ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмич). — Хто з читачів прагне інформаційну статтю про кінці життя 1996 року п. з. «Там, де з шухляд визирає смуток», напевно з радістю прийме тепер висліди доповіді чотирьох сестрам з України, які мали дуже рідкісну недугу сліпих очей.

Як довідуємося тепер від Марії Йовик, що опікувалася родиною, Леся, Люба, Уляна і Маріяна Буряк з Івано-Франківської області приїздили зі своєю матір'ю до ЗСА 9-го листопада і негайно після короткої затримки у родині Йовик поїхали до лікарні Паролда Бохника до Каліфорнії, щоб там пройти складну операцію очей за старанням д-ра Василія Селезінки. На місці показалося, що одна із дівчаток, Люба, мала дуже поважну інфекцію

Леся, Маріяна і Уляна Буряк перед операцією у Сан-Дієго. За ними стоять оператори д-р В. Селезінка і д-р Д. Кікваш.

очей та заважало, що її оперувати вже не було можливості. Однак відповідні лікувальні очні заходи допомогли і так лікарні під проводом д-ра В. Селезінки та д-ра Дана Кікваша, японця з походження,

перепланивали операції на усіх чотирьох дівчатках з повним успіхом і в дні 15-го листопада. Виздоровлення прийшло скоріше, як д-р В. Селезінка споді-

В Ужгороді будують катедральний собор

Закарпаття. — За роки незалежності України в Закарпатті відкрито 100 храмів Божих, ще кілька будують тепер.

В Ужгороді споруджують найбільший в Україні катедральний Хресто-Воздвиженський собор. Чотири роки тому найчисель-

Росія активно продає зброю

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як повідомило пресове агентство ПАП з Москви, за інформацією російської фірми «Роззбіварія», в 1996 році вартість російського експорту зброї та мілітарних послуг перевищила 3,8 блн. дол.

Заступник генерального директора фірми Олег Сидоренко сказав, що Росія тепер займає друге місце в світі — після ЗСА — в експорті зброї, амуниції та військових послуг. У 1980-их роках СРСР був найбільшим експортером зброї в світі. З початком

1990 року експорт російської зброї почав різко зменшуватися, впавши в 12-ть разів до рівня 1980 року. Однак у 1995 році Росія вдалося переламати цей спад, і вісім російських фірм-експортерів зброї продали її за кордон на 3,1 блн. дол.

О. Сидоренко стверджує, що Росія починає по-новому відшукувати місце на світових ринках зброї, що викликає активну протидію з боку традиційних експортерів — ЗСА, Німеччини, Франції і Великобританії.

У Гаїті формується нова політична партія

Порт о Пренс, Гаїті. — Колишній президент Гаїті Жан-Бертран Арістід формую нову політичну партію, котра якби стане дійсною до решти років була бі стосунки між ним і його наслідником, тепершнім президентом країни Рене Превалем, а крім того та напевно розкозлить існуючу в країні коаліцію.

Засновники Арістідової організації, котра має назву «Родина Ягвалас» внесли прохання до департаменту юстиції, щоб формально зареєструвати свій рух, як політичну партію.

Про їх заходи колишнього президента повідомив Франсуа Северін, головний дорадник Р. Превала тепершнього президента та колишній міністр сільськогосподарства в уряді Жан-Бертрана Арістіда.

Подання про реєстрацію подали Ф. Северін та інші три міністри з кабінету тепершнього президента Р. Превала, що як вказує як ця нова політична партія може політиці тепершній провідні сили Гаїті, чим значно пошкодити надходячим виборам місцевих урядів.

В Україні (3 інформації УНІАР)

ПОДАРУНОК СЕВАСТОПОЛЛЯМ

Львів. — Мешканці Львова зробили різдвяний подарунок севастопольцям — передплатили для них на шість місяців 350 комплектів 33-ох періодичних видань. Львів'яни також одарували військові частини Національної Гвардії України, розташовані в Севастополі. Для них передплатили на шість місяців 140 комплектів 25-ох друкованих видань, загальна вартість яких становить 6,000 гривень. Службовці УПШ КП організували благодійні акції для будинків-інтернатів для сліпих у Криму.

КУРОРТИ ПЛАТИТИМУТЬ ЗА ЗЕМЛЮ

Київ. — Кабінет Міністрів України затвердив список із майже 160 назв населених пунктів, віднесених до курортів України. Найбільш відомими з них є: Алупка, Ялта, Судак, Теодосія, Олеса, Слов'янськ, Яремча, Хмельник та інші. Усі курорти, згідно зі статтею 7 закону про землю сплачують за земельний податок в межах 1,5 — 3,0 коєфіцієнтних ставок, визначених цим же законом.

ПІДСИЛАННЯ ДОГОВОРУ З РОСІЄЮ НЕ ПОВИННО ПОВ'ЯЗУВАТИСЯ З ФЛОТОМ

Київ. — Голова парламентарної Комісії з питань оборони і державної безпеки Володимир Мухін вважає, що широкомасштабні дії по дружбі і співробітництву між Україною і Росією буде підписано влітку 1997 року. Він підтримує пункт Президента України Леоніда Кучми, що проблему Севастополя і Чорноморської флотії треба відокремити від підготовки підписання українсько-російського

договору. На думку В. Мухина, відносини між Україною і Росією ускладнюються тому, що Росія хоче, щоб Україна не випадала з орбіти російських інтересів. Голова Комісії наголосив, що згідно з українськими законами, російська частина Чорноморської флотії може перебувати на території України тільки на умовах оренди.

ОСВІТНІ КРИМУ НЕ ОТРИМУЮТЬ ПЛАТИ

СІМФЕРОПОЛЬ. — Тут на засіданні президії Кримського комітету профспілок та Координаційного комітету соціального захисту працівників освіти і науки Автономної Республіки Крим обговорено соціально-економічну ситуацію. Учасники засідання констатували, що органи виконавчої влади автономії заборогували близько 26 млн. гривень кримським освітянам. Учителі загально-освітніх шкіл не отримали зарплатні грошей ще за червень 1996 року, працівники вищих навчальних закладів не отримують платні від серпня минулого року, а студентам не виплачують стипендій з березня 1996 року.

ДІАЛОГ З ПРОЕСПІКАМИ

Київ. — Уряд України затвердив склад групи уповноважених представників власників та уповноважених ними органів, які об'єдналися для ведення колективних переговорів і укладення генеральної угоди, галузевих і регіональних угод між власниками і профспілками. Керівником групи призначено міністра праці Миколу Блободьоху. Міністерству Праці та Міністерству Інформації України доручено забезпечити вис-

ЗСА пробують врегулювати кипрський конфлікт

Вашингтон. — Офіційний представник Державного департаменту Глін Дейнс повідомив, що в найближчі дні острівну державу Кипр відвідає американський дипломат Керрі Кавано. Він також поїде в Атені і Анкару, щоб закликати уряди Греції і Туреччини до конкретних кроків, спрямованих на врегулювання конфлікту між грецькою і турецькою громадами Кипру.

Американський посередник запропонує зменшити кількість військ з обох сторін, «зеленої лінії» — фактичного кордону між Республікою Кипр і самостійно проголошеною «Турецькою республікою північного Кипру».

ЗСА давно і наполегливо шукають способу розв'язання кипрського проблеми, яку ускладнює той факт, що Греція і Туреччина, які дали себе затягнути в конфлікт, є членами НАТО. Ситуація посилюється загрозливістю після того, як Москва підписала з Нікізією договір про продаж російських зенітно-ракетних комплексів С-300. Державний депар-

тамент заявив, що цей договір порушує баланс сил у Східному Середземномор'ї, веде до гонити озброєнь на острові і зводять нанівше мирні зусилля».

Тим часом Туреччина також готується до дипломатичної атаки в західноєвропейських столицях і в ООН.

За вказівки міністерства закордонних справ Туреччини підкреслюється, що «доозброєння грецької громади створює загрозу для миру на Кипрі і негативно впливає на спробу розв'язати кипрську проблему в цивілізованій спосіб».

Міністер оборони Туреччини Турган Таня звинувачує Москву у «безвідповідальності» в зв'язку зі згаданим договором щодо ракетних комплексів і закликає Великобританію як країну-гарант на Кипрі, до рішучих дій. Т. Таня остеріг, що його країна готова задемонструвати на Кипрі збройну силу. «Ми зробимо те саме, що в 1974 році», — сказав він, маючи на увазі раптову окупацію північної частини острова турецьким військом.

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

Київ. — Генеральна канцелярія Українського Козацтва оприлюднила звернення до народу України з нагоди Різдва свят. «Українське Козацтво закликає виконати свою відповідальну історичну місію і на основі могутніх історичних підвалин українського етносу створити єдину Українську Апостольську Християнську Церкву», — сказано у зверненні. Волочає автори оприлюдненого документу звернули увагу громадськості на антиукраїнські заходи в Криму, які мають на меті повернути Україну в лоно імперії. Українське Козацтво, як міжнародна, національно-патріотична і оборонно-спортова організація всього козацтва України та зарубіжжя, висловило рішучий протест проти будь-яких зазіхань на споконвічні українські землі та свободи і незалежність України.

ОБУРЕННЯ ЛІБЕРАЛІВ

Львів. — Львівська обласна організація Ліберальної Партії України оприлюднила заяву, в якій висловила обурення тим, що ухвалення податкового законодавства знову відкладено. На думку лідерів ЛПУ, внаслідок цієї затримки проєкт бюджету на 1997 рік розглянуто в тому варіанті, що передбачає стару систему оподаткування, прихований дефіцит, що робить бюджет нерентабельним, а отже нерентабельним виявляється й кредити від міжнародних валютних організацій.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 8-ГО СІЧНЯ, пропонує президентом Біллом Клінтоном кандидата на становище секретаря Державного департаменту Меделін Олбрайт відбула цілоденна переслуховка перед Сенатською комісією закордонних зв'язків. Спостережені стверджують, що процесура відбулася у взаємно культурному і спокійному тоні без будь-яких несподіванок з обидвох сторін. Зокрема з великою увагою та пошаною до кандидати віднісся голова закладної комісії республіканський сенатор з Північної Кароліни Джеймс Гелмс. З цього видно, що переслуховка була успішною та можна прогнозувати швидке схвалення її кандидатури навіть республіканським Сенатом на секретаря Державного департаменту.

У СВІТІ

ЦИТУЮЧИ АНОНІМНІ ДЖЕРЕЛА у Державному департаменті, російське пресове агентство ІТАР-ТАСС повідомило в середу, 8-го січня, що наступним американським амбасадором до Москви буде Джей Стівлінгтон Рой, тепершній амбасадор ЗСА в Індонезії. Рой, котрому 61 рік, є професійним дипломатом з рангом кар'єрного амбасадора та вже попередньо був амбасадором ЗСА до Китаю та Сінгапуру. Він випускник Принстонського університету, володіє російською мовою і вже попередньо працював в американській амбасаді в Москві, а також у Державному департаменті відповідно за совєтський відділ. Однак покищо це тільки не підтверджені спекуляції.

СВОБОДА
UKRAINSKYI SHCHENNIK

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486, U.N.A.: (201) 451-2200

Soyuzitska USA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerkonah, NJ 12446 (914) 626-5641, Fax: (914) 626-4638, e-mail: fsgs@aol.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСОУ \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$10.00. Чеки i "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Силик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Є й здорові тенденції

У пресі можна прочитати про все на світі, але найбільше — про багатство і бідність. При чому багатство подається як візир для наслідування; моваля, от стануть убогі держави заможними — всі їхні проблеми залишаться позаду. Чи й справді? Чи багаті країни не мають проблем? Чи вони не дихають занецимим повітрям, не страждають від невилічливих хвороб, злочинності? Чи їхні громадяни, вітшаючись технологічним комфортом, не знають все більшого відчуження? І навпаки — чи людина, звикла жити в бідній країні, мусить вважати, що вона й не жила на світі? Добра тема для роздумів, особливо після нашого мудро-пісного Свєт-Вєчора...

Згадаймо у зв'язку з цим казку Андерсена про царя, в якого дочка весь час нудувалася та сльозами мивалася. Як один дорадник, котрий знався на езотеріці, дорадив: треба знати в державі щастиву людину, здатну за неї сорочку і одягнути на ту цареву пласку. Стали шукати і, певна річ, передусім — у пишних палацах, бо де ж їй ще можуть випасти щастиви? Ба — марна річ! Дійшовши до краю царства, зажурича, "соціологічна комісія" верталася ні з чим. І тут почула веселий спів і побачила мандрівного чоловіка — не старого і не молодого, не високого і не низького, з вузликком на палиці і сяючими очима. Чи ти є щастливий? Ну звісно, що так! Вельможі, не вірячи своїм вухам, зажадали аргументів: в якій спосіб? Чому? Чи йому належить явсь багатство? Звісно, що належить! Це сонце над головою — воно мос. Річка — моя! Цей легенький вітерець — мій! Усі ці поліві квіти — мої! І царський представник нічого не залишалося, як здивити ці щастиві сорочки. Одначе той дивний щастливий чоловік не мав під світлою навіть сорочки!

Повчальна казка... Можє, відутність сорочки — це вже занадто, але в усьому, навіть у багатстві, треба знати міру — до такого висновку в останні роки все частіше приходять громадяни багатих ЗСА. Згідно з опитуванням, проведеним Фондом ринку Мерк, починаючи від 1990 року, щонайменше 65 мільйонів американців добровільно зменшили свої заробітки і стали жити скромніше і простіше. Спеціалісти, що діставали понад 100,000 дол. річно, воліють мати працю за 30,000 дол., але спокійну, пов'язану з позитивними емоціями, з моральним вдоволенням. Газета товариства "Добровільне спрощення" лише в одному стейті Мериленд має 40,000 передплатників. У своїй книжці "Гроші або життя" Джові Домінгез пише: "Всі більше або менше жертвувати своїми стосунками з друзями, близькими, своїм дозвіллям, своїми нервами заради грошей". Всі 350,000 примірників книжки моментально розійшлися. Ньюйоркський дослідний інститут Френд стверджує, що свідоме спрощення стало одним з десяти найпопулярніших американських суспільних явищ 1990-их років.

Відомий французький етолог, тобто експерт у ділянці поведінки, Бюріс Цирюльнєк, каже в інтерв'ю для журналу "Нувель Обсерватор": "Бідність не обов'язково є джерелом тивоги. Тривогу породжує втрата почуття ліктя і сенсу життя. У багатьох бідних країнах люди не знають смутку. І навпаки — багаті країни найбільше багаті саме тривогою..."

Звичайно, було б нерозумно проповідувати добровільне спрощення і збіднення в країнах, які тепер, як от Україна та інші колишні совєтські республіки, переживають тяжку економічну скруту. Але ж не всі там терплять нужду. У неприємному контрасті з масовими злиднями постають "нові багатії", що наживаються на чужій біді. Та міне якийсь час і діти та внуки заляканих "тлустих котів" неодмінно відсахнуть від неправедних способів досягнення багатства, зрозуміють, як багато важить у житті порядність і базована на ній повага з боку ближніх та самоповага.

Ідея скромного, узгідненого з природою і Богом життя — давня, як світ. У нас, українцях, її яскравим виразником був Григорій Сковорода. Американці хоч і молода нація, але й вони мають авторитетних провідників цієї ідеї. Один з них, Генрі Торо, писав у всесвітньо знаменитій книжці "Волден або життя в лісі": "Скільки здоров'я та радості несе нам невинна і благодатна Природа — сонце, вітер, дощ, літо і зима! І скільки в ній співчуття до людського роду! Вся Природа страждала б, сонце потім яніло б, вітри згізали б, хмари проливали б сльози, а ліси скинули б свою одежу і серед літа одягнулися в жалобу, якби в людині з'явився коли-небудь справжній привід для гора..."

ПРО ВАГУ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ

На жаль, надто багато людей в Україні не знає справи з того, до якої міри розбудова української державності залежить від успішних економічних реформ. Прими-ром, люди журяться можливим конфліктом з Росією, зокрема після декларацій Державної думи та посадики Москви Лужкова відносно Севастополя і Чорноморської флотії. Засоби масової інформації є переповнені дискусіями на ту тему.

Чим не варто журитися

Тими деклараціями росіян не тривожтеся, коли б так дуже журитися, коли б так української збройної сили були сильні. Та вони не можуть бути сильні, бо держава не має грошей. Наприклад, на 1996 рік Міністерство Оборони запропонувало бюджет на 270 трильйонів крб., Верховна Рада признала 138 трн., та з тих затверджених грошей міністерство отримало тільки біля 60 відсотків. Це жалюгідні цифри, та тільки таким чином не тільки тим не обурюються, але й того не завважають. Вони вимагають від Уряду твердотримувати від імперських зазіхань Росії, може навіть і не підозрюючи, що росіяни дуже добре знають, що за того рада, "твердо" поставою" ніяка реальна сила не стоїть. Коли б економіка України була нарівні з економікою Мадящини, Естонії чи Чехії, тоді справи ті виглядали б цілком іншими.

Сила України залежить від громадянського співжиття різних верств суспільства. І тут знову сильне не народне господарство, а незвичайно важливим чинником. Злагода в суспільстві, зокрема в економіці, важко втримати, коли багато людей гине з голоду. Люди обурюються тим, що і Уряд, і Верховна Рада занедбують проблему української населення. Під час поручу української наряду не є найголовнішим завданням Уряду і тому не варто підкопувати його авторитет, коли він робить добру роботу в ділянках економічних реформ і скріплення босадності війська та українізації армії. Українській наряду можна на якийсь час цілком добродішати в руках різних патріотичних організацій. За той час українці на росіян напевно не перемінять.

Безсумнівна конечність. В ділянці економічних реформ скорий перехід до економіки вільного ринку за умов стабільних цін, є безсумнівним конечністю. Провідники таких країн, як Литва, Латвія, Естонія, Мадящина, Чехія чи Польща давно це зрозуміли і їхні народні господарства сьогодні функціонують багато краще, ніж економіка України. Натомість в Україні надто велика кількість депутатів ВР робить все, щоб реформи ті сповільнити.

Ім вдалося скласти довший список підприємств, що їх приватизувати не можна. Всі люди на Заході знають, що зупинення інфляції є передумовою для відновлення економічної активності. Щоб зупинити інфляцію, треба зрівноважити державний бюджет. Щоб зрівноважити державний бюджет, треба не тільки реформувати податкову систему, але й перейти в приватні руки підприємства, зокрема ті, які живуть з державних дотаций. Треба теж скоротити екстравагантні видатки в шкільній, вузівській, публічному транспорті, споживанні енергії та інших. Та замість поставити до тих конечностей з точки зору загальнонаціонального добра, ліві депутати у ВР чинять крик про антинародну політику Уряду. Вимагаючи від Уряду усіх можливих благодійностей, навіть не думають вказати на те, де знайти гроші на ті видатки. Таким чином вони змушують Уряд до "попозичок" в Національному банку, щоб до емісії грошей, що очевидно, кінчатися посилено

інфляцією і тим самим продовженням економічної кризи.

Масмо теж до діла з пропагандою тих заскозружливих ідей, що й практикують і ліві політики, і деякі старомодні економісти. Ось читаю промову голови ВР Олександра Мороза на 23-дні районних адміністраторів з питання економіки промисловості та житлово-комунального господарства (19-го листопада 1996 року). Про економічну ситуацію в країні він, між іншим, зявляє так: "Реально ж економіка продовжує перебувати в глибокій кризі. І, на жаль, не має ніяких підстав зважувати, що її пік закінчився". Далі О. Мороз цитує, у цілком безсмісний спосіб, велику кількість статистичних даних, які начебто підтверджували його тезу і щодо негараздів в народному господарстві, і щодо начебто деструктивних наслідків економічної політики Уряду. У цій своїй промові він не знайшов абсолютно нічого доброго в економічній політиці Уряду. Коли б закордонні фінансові організації і інституції повірили в те, що каже О. Мороз, тоді Україна не дістала б ані одного цента фінансової допомоги. На щастя, так воно не є, та воно дійсно прикро, що така людина стоїть на чолі парламенту України.

Безпідставні побоювання

Полібну пропаганду ведуть теж деякі економісти з титульними докторськими, професорськими і членів Академії Наук. Клясичним взірцем такої пропаганди є стаття Трохима Ковальчука, заслуженого діяча науки і техніки України, професора, доктора економічних наук ("Голос України" з 14-го листопада 1996 року).

Ось кілька "скавіан" тез чи пропозицій. Автор стверджує, що емісія грошей та поміркована інфляція причиняються до економічного росту, що уряд України веде шкідливу монетаристську політику, та що фінансова допомога Міжнародного валютного фонду (МВФ) ставить Україну в цілковиту залежність від закордонних капіталістів. На думку автора, "більшість ринково розвинутих країн, виходячи зі стану "великої депресії", актив-

ПРО ЦЕ І ТЕ Роздуми при загашених свічках

Вкінці можна погодитися відійти — святочний сезон за нами. Послає вже майже, до речі тисячі світел, що змушували нас постійно згадуватися над тим, скільки електроенергії вони з'їдають і як ця енергія була б придатна там, де її так потрібно. Янкинх напрацю добили-во засоренні у пластикові мішки вже лежать на березах хідників, чекаючи коли їх окунуть до схитановісів, а вулиці міст прибрали свій звичайний сиробрудний вигляд. Отже, багаті люди можуть спокійно поспішати у теплі краі, щоб там відпочити від надміру свят і напруженого товариського життя, а пересічні громадяни трохи поспішають на депресію, настільки чи інші неокреслені нервово-соціальні небує, як є характеристичними наслідками різдвяного галасу, поспіху та шаленої купівлі дарунків.

Про все це знайдете статті в різних журналах, у студіях "лікарів душі", а навіть у розмові між знайомими. Мало хто, однак, намагається схилити психічний стан і настрої, пануючі серед нашої української громади, яка тільки спорадично має війняткових цивилістів, що можуть втратити свої післясвятоточні "блус" у туркухс відвідених морів. В більшості ми мусимо продовжувати посягнення життя і тільки вже дуже веселі роздуми аналізувати те, що минуло не даємо і яке воно було. То ж бо тільки ми, українці, одини, здається, в широким християнському світі, святкуємо Різдво, і діти сідаємо до святчествого стола та діти вітаємося же, на щастя, єдиним давним традиційним "Христос Родився!". Не можна також забути, що це і хідомо з колідаю від дурна аж десь до великого посту, хоча часом молоді колядники не вміють відбубонити це себе більше як одну стрічку "Бог предвічний, але зате мають добре усталоу руку зі збірковою листом на ту

чи іншу організацію. Не можна забути також про традиційні "просфори", часом у так неадекватно мому часі як і "коляда". На тих збірничих заходах такі самі різдвяні страви і такі самі промови та бажання, часто вже зовсім не на часі.

Все те разом здатне викликати не радість, а безнадійну втому та ностальгію, а часом до того ще і шлунокову недиспозицію від кількості вареників і солуба та інших "традиційних" потрав у проміжку одного місяця. До речі, саме тутався мене один із молодшого покоління, чому ми називаємо Щедрий Вєчєр, "золотую кутєню", коли там багато дають їсти, і чому приписують треба лікнутися принаймні ложку куті, яка їм зовсім не до смаку.

Скільки разів можна бажати "веселих свят" і сідати традиційно до столу, де на січ урочисто золотом блищать колд у полум'ї дщє свєт? Мій доволіний друг зі сумом заявив цього року, що вже не святить свєтєк, бо це, як єще інше, "переводиться". У інших числі родини при святвєчєрньому столі помітно зовсім зменшилися, а це інші старішали безбосібно "обіти" розділену родину, а потім з трудом ковали непрошені слєзє. І так зє, і так не добре!

Подумаємо, чи не залишили ми єще тільки у найбільше завоєваних споживачів "торгів того", жак ми буть і є справжнє Різдво, а радше яким воно було колись? Ми старасмося на силу його рєалізувати тут, в пам'яті подобі, а воно якось нам ніяк не дається. Змінені обставини життя, зміна мєнтальності, зміна способу і часу святкування, бажання взяти з уваги на молодіших акістів частини звичаїв, що їх прийняла багатонаціональна Америка і десятків традицій різних народів — все це нізвичайно силою оточення наші прадавні засаді, які та заську ціну хочемо же продовжувати і пере-

Економічний ріст і ціни

На думку Т. Ковальчука, "теорія проголо-

(Закінчення на стор. 3)

Петро Часто

Хочете знати своє майбутнє?

В кінці публікації — катарис для росіян: все, мовлять, загине у висліді космічної катастрофи, одна лише материкова плита вилізе — Росія... Чи ж не чудовий спосіб для пропаганди великодержавної ідеї? Тепер, в економічно і політично непевні часи, астрологію цікавлять всі — отже, через різні "провіщення" у голови можна вщепити що тільки хочете. Росіянам найбільше хочеться "нового союзу", але коли це пропагуватиме московський політик-шовініст, то він може тільки відштовхувати, а от коли астролог те саме "пердбачить", покликуючись на відповідне розташування зірок у небі — це вже інша пра калішіві.

Пророки і пророчтва — річ цілком реальна, однак щоб збагнути її, замало нашої матеріалістичної освіти, замало логіки, раціоналізму. Тут потрібне ще чисте серце, здатне відчувати, де проходить різниця між Добром і Злом, бо нерідко вона ретельно замаскована. Свєт нашого світу і всесвіт, всього світу — моральний, на всіх поверхнях буття точиться жорстока битва, видима і невидима, між Добром і Злом — велика битва за маленьке людське серце. І пророчтва можуть слугувати зброєю як в руках Добра, так і Зла. Майбутнє знає тільки Бог, і коли вважати за потрібне, говорить через пророків — людей з особливо чистими серцями. Одначе в невідомий для нас спосіб певну кількість інформації щодо майбутнього викрадають діє сили — що розпалити психоз серед людей і відвернути їх від справжньої віри, від неба. На пам'яті кожного покоління — безліч випадків, коли лжесмії провіщували кінець світу — згадаймо хоч би японця Асагару або американця Девіда Кореша, або канадсько-французький "Орден Сонця"...

А як ставитися до цього всього наша Церква? Адже уся Біблія, як Старий Завіт, так і Новий, сповнена розповідями про пророків та їхні передбачення. Також і давньогрецька та давньоримська література. За декілька сторіч до Христа у Греції знаменита ві-

III

шунка Піфія перед черговим "сеансом" дихала отруйними випарами, що зіймалися з каміної ушеліни, і лише задурманнішся, впадала в екстаз і починала провіщувати. Це, без сумніву, означає, що вона будила свою янжчу, чуттєву, душевну природу, і та озивалася. Про віщу, духову, надхнену з неба, тут і мови не може бути. Отже, пророчтва бувають двоєкі, згорі і знизу — ті, що оновлюють і підносять людину, і ті, коті лише її "інформують". Отже, одна річ — "циганка-ворожка" з народної пісні, а зовсім інша — притрушення науковоподібною термінологією віщування. Що з циганки візьмеш? А от "професорів-астрологів", перед якими людська маса жадібно відкриває роти, легко можна використати як провідників певних політичних цілей. Це дуже небезпечна зброя, у майбутньому вона може перевершити атомову. Випробуйте її вже. Ось тільки один, зовсім дурнецький приклад. Незадовго до червневих президентських виборів у Росії сторінки московських газеток пробігло віщівання знаменитого болгарського віщунки Ванги (тепер вже покійної). "Виборів не буде". Вспоміди про Вангу свідчать, що вона ніколи не провіщувала політичних ситуацій. Коли її попросили передбачити розвиток подій в Україні, вона досить дволично обмовилася: "Хто такий Лєньєв? Березіть Лєньєв!". І дотепер українці не знають, про кого саме йшлося і кого треба берегти більше — Лєньєв Кравчука чи Лєньєв Кучму. Щодо російського випадку, то річ ось у чому: Єльцин був близький до того, щоб скасувати вибори, це наполовину пропонував йому зробити його найбільший до-радинник. Якби так сталося, антидемократичну акцію пізніше можна було б пояснити не підступною політичною боротьбою, а зорями та Вангою.

Навіть "добрі" пророчтва обеззброюють: якщо добро має постати само по собі, то нащо ж наші свідомі зусилля? Нащо праця, віра, відповідальність? Нащо жертвність? Замість будувати життя, замість силою,

як вчить Христос, здобувати Царство Небесне, людина вмирає внутрішньо, стає "живим труном" — і саме на це розраховує князь темряви...

Втім, зі Святого Письма знаємо, що навіть ворожити-шубрати перероздаються під очинувальню дію апостолів Христових. Проповідь Пилипа перерозила ворожити Симона, який "дурив самарійський народ", видаючи себе за якогось великого" ("Діяння св. ап.", 8, 9). Ось це один дивний епізод з "Діян". І сталося, як ми йшли на молитву, то нас перестраїли служниці одна, що мала віщувального духа (у грецькому перекладі так і сказаво — "мала духа Піфія" — П. Ч.), яка ворожити-мудувала великий прибуток крамчана. Вона йшла слідом за Павлом та за нами і кричала, говорячи: "Очі люди — це раби Всевишнього Бога, що вам провіщувтє дорогу спасіння!". І багати діла вона це робила. І обурився Павло, і обернувшись, промовив до неї: "В ім'я Ісуса Христа велю я тобі — вийди з неї!". І з того часу той вишшов" ("Діяння", 16, 16).

Чому апостол Павло це зробив? Адже та жінка нібито вівшувала правду? В тому то й річ, що "нібито". Насправді задурялися дві протилежні категорії віщунів — Павла, вища, духовна, і її, нижча, піфійська. Якби Павло дозволив їй допрокувати, то цим посилив би її становище серед громади, а своє власне, високе — послабив би. Нечистий, піфійський пророцький дух духа того нібито й визнавав правду, щоб змичити свій власний вплив на людей, відвернути їх від Христової науки. Мовлять, я кажу таку саму правду, як і вони, Христові учні...

Ось як св. Марко розповідає про перше чудо в Капернаумі: "...І зароз у їхній синівзас знайшовся один чоловік, що мав духа нечистого, і він закричав, і сказав: "Що тобі до нас, Ісусе Назарянин? Ти прирхови погубити нас. Я знаю Тебе, хто Ти — божий Святий" (нечистий дух — провіщує, ясновидить). І що ж діла робить Христос? "Ісус же йому сказав: "Замовкни і вийди з нього". І зарізав дух нечистий того, і скрикнувши голосом гучним вишшов із нього". (Єв. від св. Марка, 1, 23-25). Отже, вигнати цей злий дух пророчтва означало врятувати чоловіка, що Христос і вчинив.

(Закінчення на стор. 3)

лишся сумою 4,500
ризнаючи по одя-
ку кожній семіна-
раз — щире спаси-
герстводавцем.
напису на касеті від-
листа-подяку від
а Київської Духов-
ної Академії,
Даниїла за фі-
нальному 245 се-
стам, що навчаю-
ться в семінарії.

народів.
Свободи.
долучити до ціни
г.

додати до ціни